

Förslag

2020-06-03

Sandra Persson
Handläggare

Utvärdering av centrubildningen Centrum för socialvetenskaplig alkohol- och drogforskning (SoRAD)

Bakgrund

Enligt beslut fattat av Områdesnämnden för humanvetenskap (daterat 2019-04-10) ska centrubildningar under områdesnämnden utvärderas av en särskilt utsedd granskare minst vart sjätte år. Granskaren analyserar verksamheten utifrån dess syfte/mål/ändamål, verksamhetens organisation och lednings- och styrfunktioner samt finansiering och ekonomiska förvaltning. Ytterligare ska granskaren analysera verksamhetens utvecklingsmöjligheter och ta ställning till ett eventuellt behov av revidering av stadgarna. I utvärderingen ingår det att bedöma om centrubildningen fyller ett för universitetet angeläget syfte.

Utvärdering av Centrum för socialvetenskaplig alkohol- och drogforskning (SoRAD)
SoRAD har utvärderats av utsedd granskare forskare Christoffer Tigerstedt vid Institutet för hälsa och välfärd (THL), Finland. Granskarens rapport kom in 15 april 2020 (bilaga 1) som Samhällsvetenskapliga fakulteten, Institutionen för folkhälsovetenskap samt SoRAD har tagit del av. SoRAD har till fakultetsnämnden fått möjlighet att kommentera förslagen som lades fram i rapporten (bilaga 2).

Samhällsvetenskapliga fakulteten bedömer utifrån utvärderingen att centrubildningen fyller ett för universitetet angeläget syfte och att omprövning av stadgarna inte är aktuellt. Stadgarna reviderades senast 2018-11-23. Fakultetsnämnden föreslår att SoRAD ser över granskarens förslag vid kommande revidering av stadgarna.

Förslag till beslut

Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden föreslår för Områdesnämnden för humanvetenskap att föreslå rektor att verksamheten vid Centrum för socialvetenskaplig alkohol- och drogforskning (SoRAD) ska fortsätta.

Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden

Utvärdering av centrumbildningen SoRAD (Centre for Social Research on Alcohol and Drugs) vid Stockholms universitet, april 2020

Granskare: Christoffer Tigerstedt, docent, gästande forskare vid Institutet för hälsa och välfärd, Helsingfors

Instruktioner från Stockholms universitet till granskare för utvärdering av centrumbildningar vid det humanvetenskapliga området

Samhällsvetenskapliga fakultetskansliet vid Stockholms universitet (SU) har gett undertecknad i uppgift att granska centrumbildningen SoRAD med utgångspunkt i följande instruktioner:

- Centrumbildningar vid SU ska utvärderas minst vart sjätte år. Utvärderingen ligger till grund för områdesnämndens bedömning av huruvida centrumbildningen fyller ett för SU angeläget syfte. I samband med en utvärdering sker även en omprövning av centrumbildningens stadgar. Områdesnämnden tar sedan ställning till huruvida verksamheten ska fortsätta och föreslår till rektor fortsatt verksamhet eller avveckling.
- Granskaren ska i sin utvärderingsrapport analysera verksamheten utifrån följande generella områden i stadgarna:
  - verksamhetens syfte/mål/ändamål
  - verksamhetens organisation samt lednings- och styrfunktioner
  - verksamhetens finansiering och ekonomiska förvaltning.

Därutöver ska granskaren analysera verksamhetens utvecklingsmöjligheter och ta ställning till ett eventuellt behov av förändring av stadgarna.

Granskaren tillställer sin rapport Områdesnämnden för humanvetenskap och skickas till centrumbildningar.humanvet@su.se, gärna senast den 15 april 2020.

Underlag

Granskaren har försetts med centrala dokument för centrumbildningen. Till uppdraget hörde att granskaren hör centrumbildningens föreståndare och styrelse samt företrädare för ansvarig fakultet, institution eller motsvarande. Granskaren har även haft möjlighet att begära in ytterligare underlag från centrumbildningen och ta kontakt med andra för verksamheten relevanta aktörer.

Tillvägagångssätt

Utvärderingen har skett genom granskning av dokument (stadgar, årsrapporter för de senaste fem åren, protokoll från SoRAD:s styrelsemöten under åren 2018 och 2019, den slutliga utvärderingen av Fortes Centre of Excellence (CoE) som gjordes år 2018 samt tre översikter över SoRAD:s verksamhet som publicera(t)s 2010, 2014 och 2020. Dessutom har material som finns utlagt på institutionens hemsida utnyttjats.

Intervjuer har gjorts med SoRAD:s föreståndare docent Jessica Storbjörk, ställföreträdande prefekten vid Institutionen för folkhälsovetenskap vid SU docent Jenny Cisneros Örnberg, ordföranden för SoRAD:s styrelse professor Johan Edman vid Kriminologiska institutionen, SU, och institutionsstyrelsens suppleant professor Jukka Törrönen.

Bakgrund

Svensk alkoholforskning har varit känd runt om i världen i över 100 år. Forskningen har inriktat sig framför allt på medicinska och biologiska frågor, och den har huvudsakligen organiserats kring universitetsprofessorer. Historiskt sett har den *samhällsvetenskapliga* alkoholforskningen spelat en anspråkslös roll och inte åtnjutit samma status eller resurser som den medicinska och biologiska forskningen. Detta sakförhållande uppmärksammades framför allt vid två tillfällen i slutet av 1900-talet.

Alkoholpolitiska utredningen (APU), som arbetade från 1965 till 1974 förordade att "den kraftigaste förstärkningen av forskningsresurserna i Sverige bör avse social, ekonomisk, sociologisk och psykologisk alkoholforskning" (SOU 1974, 34). APU motiverade detta med flera förändringar som inträffat i det svenska samhället, bl.a. den ökande urbaniseringen, de ökande kraven på effektivitet och produktivitet, den stigande ekonomiska välfärden och den förlängda fritiden. Avskaffandet av motboken 1955, införandet av mellanölet 1965 och 1960-talets liberalare alkoholattityder i gemen utgjorde andra förändringar. Tillsammans bidrog de till ökad alkoholkonsumtion och inverkade negativt på alkoholskadeutvecklingen. APU föreslog att alkoholforskningen "bör förstärkas med två tjänster [professorer] inom den samhällsvetenskapliga sektorn" (SOU 1974, 35). Det dröjde dock till början av 1980-talet innan en professur i alkoholsociologi tillsattes vid SU.

Två decennier senare framhöll Alkoholpolitiska kommissionen i sitt slutbetänkande att framförallt de "beteende- och samhällsvetenskapliga områdena" (...) "synes särskilt angelägna att ägna forskningsintresse" och att dessa områden därför är "i starkt behov av förstärkning och utveckling" (SOU 1994, 24). Bakom denna formulering låg farhågorna för att ett EU-medlemskap skulle försvaga den svenska alkoholpolitiken. På förslag av Alkoholforskningsutredningen (Folkhälsoinstitutet, 1995) och efter överläggningar mellan Socialvetenskapliga forskningsrådet och SU beslutades den 15 augusti 1997 att ett centrum för alkohol- och drogforskning skulle inrättas vid samhällsvetenskapliga fakulteten vid SU. Centret gavs "nationell karaktär" bl.a. genom att dess styrelse inkluderade professorer från Lunds och Göteborgs universitet samt företrädare för Folkhälsoinstitutet och Statens institutionsstyrelse (ibid., 166). Verksamheten inleddes 1999.

Centrumbildningen har möjliggjort det man inte lyckats med före millennieskiftet: den svenska samhällsvetenskapliga alkohol- och drogforskningen har blivit teoretiskt och empiriskt mångsidigare, forskningen har breddats och resulterat i en produktiv publikationsverksamhet, som kännetecknas av kontinuitet och kumulativitet. Detta framgår av de ingående analyser som gjorts av SoRAD:s verksamhet och publikationer (Cisneros 2018; Storbjörk et al., kommande; se även institutionens hemsida: SoRAD:s publikationer 1999–2017). Mellan 1999 och 2018 utvecklades SoRAD till en internationellt respekterad och nationellt ledande samhällsvetenskaplig knutpunkt för alkohol- och drogforskning. Också tobaks- och spelforskningen har intagit en viktig plats i verksamheten.

Under SoRAD:s tjuugoåriga existens har centrets finansieringskällor varierat, liksom även budgetvolymen och personalstyrkan. Verksamhetens första år säkerställdes dels genom en tidsbunden basfinansiering av Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (FAS) och dels genom projektanslag från socialdepartementet. Då detta arrangemang upphörde uppstod en temporär prekär situation, som dock övervanns då SoRAD något senare erhöll statusen som spetsforskningscentrum (CoE, Centre of Excellence) med forskningsprogrammet *Exclusion and inclusion in the late welfare state: the case of alcohol and drugs*.

Denna status medförde goda resurser för en tioårsperiod som komplement till SU:s samhällsvetenskapliga fakultets basfinansiering på 25 %.

När statusen som CoE och de därmed sammanhängande resurserna tog slut 2017 framstod SoRAD:s läge återigen som osäkrare. Samtidigt pågick inom SU en diskussion om hur man kunde stärka små forskningsenheter inom universitetet. I den diskussionen föddes tanken på att sammanslå SoRAD och CHES (Centre for Health Equity Studies) till en ny forsknings- och undervisningsenhet, vilket sedan även skedde då Institutionen för folkhälsovetenskap startade sin verksamhet den 1 januari 2018.

Verksamhetens syfte och mål

Enligt § 2 i SoRAD:s stadgar (senast reviderade den 23 november 2018) ska SoRAD vara "nationellt ledande och internationellt framstående när det gäller samhällsvetenskaplig forskning och kunskap om alkohol, droger, tobak och spel". SoRAD:s forskningsverksamhet har analyserats och utvärderats flera gånger under de sistlidna 10 åren (Stenius m.fl., 2010; Cisneros Örnberg m.fl., 2014; Cisneros Örnberg, 2018; Storbjörk m.fl., kommande). Stenius m.fl. (2010) delar in SoRAD:s alkohol- och drogforskning i tre breda områden så som de var formulerade i centrumets CoE-forskningsprogram: (1) konsumtion, problem och normer, (2) alkohol- och drogpolitik samt dess implikationer och (3) beroende – samhälleliga reaktioner, behandlings- och tillfriskningsprocesser. Denna indelning upprepas mer eller mindre oförändrad i Cisneros Örnberg m.fl. (2014) och Cisneros Örnberg (2018) – dock så att forskningsområdet utvidgats att omfatta tobak och penningspel.

I den färskaste analysen av SoRAD (Storbjörk m.fl., kommande) har klassificeringen av verksamheten modifierats för att dels bygga vidare på SoRAD:s forskningstradition och dels inordna de olika forskningsaktiviteterna kring beroendeframkallande substanser och beteenden i Institutionen för folkhälsovetenskap. Forskningsområdena är nu fyra till antalet och rubrikerna är mera deskriptiva: (1) socialepidemiologi: brukstrender, -mönster och -omständigheter samt därmed förknippade problem, jämte deras relation till sociala förhållanden, livslopp, generationer och social ojämlikhet, (2) bruk och missbruk inom subkulturer och olika sociala miljöer: kulturens inverkan på problem och olika sätt att påverka problemen med det samhälleliga intresset (*public interest*) som utgångspunkt, (3) politik, implementering och effekter av samhälleliga åtgärder: att styra alkohol- och drogbruk samt penningspelande med det samhälleliga intresset som utgångspunkt, (4) definitioner och lösningar: samhälleliga och andra kollektiva definitioner av problem och reaktioner på dem.¹

Den nya kategoriseringen formulerar därmed SoRAD:s verksamhet, som enligt stadgarna ska handla om "samhällsvetenskaplig forskning", inom ramen för Institutionen för folkhälsovetenskap. Omformuleringen ska ses mot bakgrunden av att SoRAD varit sysselsatt både med forskning som definitivt kan betraktas som folkhälsovetenskap (t.ex. socialepidemiologiska och andra populationsbaserade studier) och med forskning som mera sällan placeras under rubriken "folkhälsovetenskap" (t.ex. analyser av aktörskap/agency, av professionella, myndighets-, lekman- och andra intressen och diskurser, av ideologier och begrepp, av politiska processer och av icke-populationsbaserade kvalitativa data). Storbjörks m.fl. kategorisering av SoRAD:s forskning lägger vikt vid att ett vanligt kunskapsintresse i SoRAD:s studier är att kritiskt granska hur samhälleliga fenomen gestaltas och definieras av olika aktörer med skilda intressen samt hur detta

---

¹ Översättningen från engelskan är min.

påverkar förslagen till och möjligheterna att lösa konkreta sociala problem. Tillämpandet och utvecklandet av dylika kritiska perspektiv har varit en av SoRAD:s styrkor och bör ges prioritet även i fortsättningen.

Det är viktigt att man i SoRAD – och inom institutionen som helhet – fortgående diskuterar hur man på bästa sätt kan värna om dessa specifika styrkor som SoRAD byggt upp. På så sätt skulle SoRAD:s forskningsområde befästas ytterligare och centrumbildningen fylla sin stadgeenliga huvuduppgift – ”att verka för utveckling av samhällsvetenskaplig forskning kring alkohol, droger, tobak och spel inom Institutionen för folkhälsovetenskap” (§ 2 i SoRAD:s stadgar).

Enligt § 2 i stadgarna ska SoRAD bedriva ”samarbete med andra lärosäten, forskningsmiljöer, organisationer och nätverk, såväl nationellt som internationellt”. På nationellt plan uppfyller SoRAD detta krav framför allt genom att driva två omfattande nationella nätverk. Sonad (Socialvetenskapligt nätverk inom alkohol- och drogforskning) tar sikte på att utöka samarbetet mellan regioner och forskningsmiljöer i Sverige samt utgöra en nationell mötesplats för unga och erfarna forskare. Motsvarande uppgifter på spelforskningsområdet handhas av Garn (Gambling research network). På nordiskt plan ansvarar SoRAD för spelforskningsnätverket Gamic (Gambling in context).

Samarbetet mellan SoRAD och alkohol- och drogepidemiologiska forskargruppen vid Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN) är viktigt och har fördjupats på sistone: två forskare har haft dubbla anställningar en tid och sedan december 2019 är Mats Ramstedt, forskningsansvarig vid CAN, adjungerad professor vid Institutionen för folkhälsovetenskap.

På det internationella planet har SoRAD spelat en viktig roll i flera centrala organisationer, bl.a. Kettil Bruun Society for Social and Epidemiological Research on Alcohol (KBS), European Society for Social Drug Research (ESSD) och Nordens Välfärdscenter (NVC).

Bland annat genom professor Robin Room, SoRAD:s första föreståndare, har centrumbildningen från begynnelsen utvecklat ett synnerligen mångsidigt samarbete med forskare framför allt i Nordamerika, Australien och Europa. Ömsesidigt forskarutbyte med forskare från dessa världsdelar har hört till SoRAD:s rutiner.

Verksamhetens organisation samt lednings- och styrfunktioner

SU inrättade den 1 januari 2018 Institutionen för folkhälsovetenskap bestående av centrumbildningarna SoRAD och CHESS inklusive deras personal. SoRAD har egna stadgar, en egen styrelse och en egen föreståndare (§ 4). Styrelsen är ett stödjande, beredande och rådgivande organ, snarare än ett (strategiskt) beslutande organ. Enligt stadgarna ska föreståndaren ”fungera som en länk mellan centrumets styrelse och institutionsstyrelsen” (§ 8) och vara anställd vid institutionen. Den nuvarande föreståndaren är i egenskap av valbar och nominerad kandidat invald i institutionsstyrelsen. Enligt gällande regler ingår centrumföreståndaren inte automatiskt i institutionsstyrelsen.

SoRAD:s styrelses uttalade mål är att ”stärka SoRAD både externt och internt” (protokoll 17 maj 2019, § 5). SoRAD:s styrelses bedömning är att centrumet ”inte bör ha någon egen strategi” (protokoll 17 maj 2019, § 8, se protokoll 12 december 2018, § 6) utöver de syften och mål som finns formulerade i SoRAD:s stadgar. I stället ska SoRAD:s forskningsområde, strategiska tyngdpunkter och intressen ingå i institutionens

strategidokument. Tanken är att SoRAD:s strategiska prioriteringar på så sätt synliggörs som en organisk del av institutionens strategi.

Det är av största vikt att institutionen erbjuder SoRAD:s medarbetare effektiva kanaler för påverkan och åsiktsyttrande, i synnerhet som centrumbildningen SoRAD organisatoriskt sett utgör en rätt lös konstruktion. SoRAD har t.ex. inte en egen instruktion eller en egen regelbundet återkommande mötesordning som skulle vara avsedda uteslutande för centrumbildningen SoRAD:s medarbetare. De personer som intervjuades för denna utvärdering var emellertid eniga om att SoRAD:s medarbetare får sin röst hörd med hjälp av de organisatoriska arrangemang som nu står till buds vid institutionen. Till de administrativa kanaler som står till medarbetarnas förfogande hör framför allt institutionens allmänna möten, föreståndarens position som länk mellan SoRAD och institutionen samt SoRAD:s styrelsemöten. När det gäller substansfrågor diskuteras forskningsaktiviteter om alkohol, narkotika, tobak och spel fortlöpande inom institutionen vid projektmöten, seminarier, personalinternat, utbildningsplanering och ansökningsseminarier, där medarbetarna har sin givna plats. Dessutom finns det i dagsläget två större grupper vid institutionen där forskning inom SoRAD:s verksamhetsområde regelbundet diskuteras mer specifikt (och där samarbete mellan SoRAD och CHESS kan ge synergieffekter). Den ena gruppen, som koncentrerar sig på alkoholepidemiologi (AlkEpi), startade efter inrättandet av den nya institutionen, medan den andra består av det 6-åriga forskningsprogrammet Responding to and Reducing Gambling Problems (REGAPS), som samlar spelforskare anställda på institutionen plus extern personal finansierad genom programmet.

Institutionen för folkhälsovetenskap vid SU har nu verkat i drygt två år. För SoRAD:s del har denna initiala period i hög grad gått ut på att integrera personalen och dess verksamhet i den nya organisationen. Den verksamhet som bedrivits i SoRAD fortsätter inom den nya institutionen genom SoRAD:s försorg, medan den för den tidigare SoRAD-anställda personalen nytilkomna undervisningsverksamheten i stor utsträckning planerats och också genomförts i samarbete med tidigare CHESS-anställda. Med tanke på den samhällsvetenskapliga alkohol-, drog-, tobaks- och spelforskningens framtid är det viktigt att SoRAD:s gedigna erfarenheter på dessa forskningsområden förvaltas väl. Detta kan bäst ske genom att centrumbildningen SoRAD kvarstår som en samlingspunkt för samhälls- och folkhälsovetenskaplig forskning och undervisning på dessa områden.

Verksamhetens finansiering och ekonomiska förvaltning

Enligt stadgarna (§ 9) finansieras SoRAD inom ramen för Institutionen för folkhälsovetenskaps medel. Centrumet utgör inte en enskild redovisningsenhet inom institutionen. Detta innebär att personal inte anställs av SoRAD utan av institutionen eller av en part, som samarbetar med institutionen. Doktorander antas inte av centrumet, men de kan delta i projekt, som är knutna till centrumet. På motsvarande sätt förläggs utbildning inte till centrumet utan till institutionen. Utöver att SoRAD har tillgång till medel inom ramen för nätverken Sonad, Garn och Gamic, beslutade institutionsstyrelsen den 17 december 2019 om en strategisk satsning under innevarande strategiperiod (2019–2022). Satsningen innebär att SoRAD och CHESS har möjlighet att var för sig äska upp till 150 000 kr per år från institutionen för olika aktiviteter, som syftar till att stärka forskningen inom respektive centrum.

Ska SoRAD fortsätta som centrumbildning?

Behovet av ett centrum för samhällsvetenskaplig alkoholforskning uttrycktes av centrala myndigheter i Sverige under 1970-, 1980- och 1990-talet. Avsikten var att råda bot på den organisatoriska splittring som kännetecknade detta forskningsområde. Grundandet av SoRAD 1999 gav inom loppet av några få år stadga åt den svenska alkohol- och drogforskningen, och under sin tjugoåriga existens har verksamheten fördjupats, blivit mångsidigare, kumulerat och genererat kontinuitet. Samtidigt har forskningsområdet utvidgats till att omfatta även forskning om tobak och penningospel. Sammantaget har SoRAD såväl nationellt som internationellt profilerat sig som en central aktör på nämnda forskningsområden och utan tvekan uppfyllt de mål som ställdes på centret då det etablerades.

Behovet av samhällsvetenskaplig forskning inom SoRAD:s specialgebit är alltså stort. I och med integreringen av SoRAD i Institutionen för folkhälsovetenskap har SoRAD fått en fastare grund vid SU genom institutionens nya utbildnings- och undervisningsuppgifter, som kommer till den forskningsverksamhet SoRAD bedrivit sedan tidigare. En viktig uppgift för institutionen är att säkerställa en fortsatt dynamisk utveckling av den forskningsverksamhet centrumbildningen lyckats upparbeta samt skapa vetenskapligt innovativa och attraktiva utbildningsprogram på centrumbildningens forskningsområden.

Vill man uttrycka det kort, kan man ange tre skäl till att centrumbildningen SoRAD:s verksamhet ska fortsätta. Det första skälet är den status och det varumärke SoRAD skapat under årens lopp genom sin forskning. SoRAD är en respekterad aktör på sitt forskningsfält i och utanför Sverige samt en viktig nationell expertinstans inom den samhällsvetenskapliga alkohol-, drog-, tobaks- och penningspelsforskningen. Det andra skälet är att SoRAD byggt upp flera nationella nätverk, som omfattar en rad olika universitet. I denna egenskap verkar SoRAD som koordinator och samordnare för alkohol-, drog-, tobaks- och penningspelsforskare i Sverige. Det tredje skälet är att centrumbildningen möjliggör att man fortsatt kan värna om och vidareutveckla den breda och samlade samhällsvetenskapliga kompetens som SoRAD byggt upp inom sitt forskningsområde. Arbetet för en kontinuerlig tillströmning och nyrekrytering av forskare på området är därvid av största betydelse.

Förslag, kommentarer och utvecklingsmöjligheter

1. Centrumbildningen SoRAD kan uppfattas som ett varumärke eller en symbol, men också som en arbetsgemenskap med specialkompetens och speciella forskningsansatser på sina egna forskningsområden. I organisatoriskt hänseende är SoRAD idag en rätt lös konstruktion inom en större institution. För att upprätthålla en god och kreativ arbetsgemenskap (vilket är ett villkor för varumärkets fortbestånd) är det viktigt att centrumbildningens och institutionens organisation erbjuder kanaler, där medarbetarna aktivt kan diskutera såväl forsknings- och utbildningsfrågor som administrativa angelägenheter.
2. Det är viktigt för centrumbildningens identitet och varumärke att institutionens hemsidor innehåller olika typer av SoRAD-specifikt material såsom bloggar, nyhetsbrev om forskning och undervisning, abstract, publikationer, kortfattade forskningsresultat och projektpresentationer.
3. För några år sedan hade SoRAD tre stolsprofessorer. Då Börje Olsson avgick med pension, hade SoRAD inte ekonomiska möjligheter att tillsätta den professur i alkohol- och narkotikapolitik som han innehaft. Två professorer (utöver befodringsprofessorer) återstår som är anknutna till centrumbildningen SoRAD. Med

tanke på centrumbildningens framtid är det viktigt att professurernas inriktningar kvarstår och tillsätts vid avgångar: den ena har definierats som professur i sociologisk alkohol- och drogforskning, den andra som professur i samhällsvetenskaplig alkohol- och drogforskning. Likaså bör en del andra tjänster inom institutionen, t.ex. universitetslektorat och doktorandtjänster, inriktas på SoRAD:s verksamhetsområde.

4. Centrumbildningens huvuduppgift är att bedriva samhällsvetenskaplig forskning om alkohol, droger, tobak och spel, vilket konstateras i § 2 i SoRAD:s stadgar. Efter bildandet av Institutionen för folkhälsovetenskap ska SoRAD:s medarbetare också stå för utbildning och ge undervisning, vilket inte nämns i stadgarna men kanske borde göra det.

5. I SoRAD:s stadgar sägs att doktorander kan delta i projekt knutna till centrumet utifrån kompetens inom "folkhälsovetenskaplig" alkohol-, drog-, tobaks- och spelforskning" (§ 10). Med hänvisning till målparagrafen och i konsekvensen namn bör "folkhälsovetenskaplig" ersättas med "samhällsvetenskaplig".

6. För att säkerställa att SoRAD:s forskningsområde och intressen tillvaratas på sikt inom institutionen bör föreståndaren ingå i institutionens styrelse för att därigenom kunna fungera som en länk mellan centrumets och institutionens styrelser.

7. För att säkerställa kompetensen och underlätta rekrytering till SoRAD:s styrelse bör rekryteringsbasen för ordföranden breddas så att personen kan vara anställd vid ett svenskt universitet, inte enbart vid SU, vilket nu är fallet.

Referenser

- Cisneros Örnberg, Jenny (2018). Evaluation of Forte Centre of Excellence. Stockholm University. Centre for Social Research on Alcohol and Drugs (SoRAD).
https://www.su.se/polopoly_fs/1.454439.1568815808!/menu/standard/file/SoRAD%20%C3%B6versikt%202018%20Evaluation%20Forte%20Centre%20of%20Excellence%202007-2017.pdf
- Cisneros Örnberg, Jenny & Olsson, Börje & Room, Robin (2014). Centre for Social Research on Alcohol and Drugs. In: Dahl, g., Danielsson, M, eds. Faculty of Social Sciences, Stockholm University 1964-2014. Onlineversion: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:su:diva-112709>
- Folkhälsoinstitutet (1995). Alkoholforskningsutredningen. Forskning om alkohol för individ och samhälle. Stockholm, Folkhälsoinstitutet, Rapport nr 49.
- SOU (1974). Alkoholpolitiska utredningen. Alkoholpolitik: betänkande D. 4. Sammanfattning. SOU 1974:93. Stockholm, Liber Förlag.
- SOU (1994). Svensk alkoholpolitik: en strategi för framtiden. Huvudbetänkande av Alkoholpolitiska kommissionen. SOU 1994:24. Stockholm, Fritze.
- Stenius, Kerstin & Ramstedt, Mats & Olsson, Börje (2010). Addiction research centres and the nurturing of creativity: Centre for Social Research on Alcohol and Drugs (SoRAD), Stockholm university, Sweden. *Addiction* 105, 3, 402-407.

Storbjörk, Jessica & Landberg, Jonas & Room, Robin (kommande). The new suit of the Centre for Social Research on Alcohol and Drugs (SoRAD): A well-tailored costume for tackling research and challenges ahead. Insänd till Nordic studies on alcohol and drugs.

Helsingfors den 15 april 2020,

Christoffer Tigerstedt